

Minął rok 1938...

Katastrofy, pożary, powodzie

A co przyniesie rok nowy?

STYCZEŃ

2. Zawałenie się dachu w kinie podczas obrazu w mieście Nigata (Japonia) — 80 osób zostało zabitych, 70 ciężko rannych.
3. W pobliżu portu Ujima zatonał japoński statek „Midon Maru”. Poniosło śmierć 27 osób.
4. Na linii Kanton - Wutczang wykołał się pociąg. Ponad 40 zabitych i 100 rannych.
17. Na morzu Północnym zatonał w czasie burzy angielski statek „Glaunhyd”. — 25 osób utonęło.
18. Olbrzymi pożar w szkole jezuitów w Saint Hyacinthe (Kanada) — 48 zabitych, 25 rannych.
19. Eksplozja we włoskiej fabryce broni w Colle Ferro. — 37 zabitych, wielu rannych.
30. Angielskie łodzie rybackie „Leicestershire” i „Bostanian” zatoniły w czasie burzy pod St. Ires. Utonęło 27 rybaków.

LUTY

14. W porcie Sydney (Australia) zatonał okręt wycieczkowy — 30 osób zginęło.
15. W pobliżu Bornholmu zatonał wskutek pożaru hamburski statek „Egeran”. 14 osób poniosło śmierć.
18. Huragan zniszczył miasto Rodessa w Ameryce Północnej. 35 osób zabitych, 150 rannych.
21. Japońskie wyspy Karafuto i Hokkaido nawiedziły olbrzymie burze śnieżne — 150 zabitych.

MARZEC

3. Katastrofa powodzi w Południowej Kalifornii — 350 zabitych, 10.000 bez dachu nad głową, 30 milionów dolarów strat materialnych.
3. Powódź wskutek olbrzymich deszczów pod Los Angeles — 36 zabitych, 6 milionów dolarów strat.
5. Na linii Lerida — Tarragona (Czerwona Hiszpania) zderzyły się pociągi — 19 zabitych, 168 rannych.
30. Olbrzymi huragan przeszedł nad stanami Illinois, Missouri i Arkansas (Stany Zjednoczone) — 82 zabitych, 612 rannych, milionowe straty.

KWIECIEŃ

8. Pożar zbrojowni w Pilawie (Prusy Wschodnie) — 10 zabitych, 4 rannych.
20. Trzęsienie ziemi w Kirszeir (Turcja) — 328 wiosek zniszczonych, 800 zabitych, 50.000 bez dachu nad głową.

MAJ

10. Eksplozja na kopalni Markham pod Chesterfield (Anglia) — 79 zabitych, 46 rannych.
19. W Rumunii spłonęła doszczętnie wieś Persinavi pod Miril.

CZERWIEC

13. Olbrzymi pożar w mieście Ludsen (Lotwa) — 212 domów spłonęło, 2.000 ludzi zostało pozbawionych dachu nad głową.
15. Katastrofa kolejowa pod Kumajama (Japonia). — Ponad 200 zabitych i rannych.
20. Katastrofa kolejowa w Miles City (stan Montana) USA — 66 zabitych, 80 rannych.

LIPIEC

14 — burze nad Polską. Na Wiśle zniszczyło około 50 zabitych.
19. Trzęsienie ziemi w prowincji Aityka (Grecja) — 3 wioski zniszczone, 50 zabitych.
23 — Katastrofa polskiego samolotu komunikacyjnego „Lockheed” — pod Czernowcami w Rumunii. 14 osób poniosło śmierć.

SIERPIEŃ

1. Katastrofa kolejowa na Jamajce — 60 zabitych, 55 rannych.

WRZESIEŃ

1. Tajfun nad Tokio i Północną Japonią — 99 zabitych, rannych, 6800 zniszczonych domów.
6. Olbrzymi pożar na półwyspie Noto, japońskim ośrodku rybackim — 100 osób poniosło śmierć, 7.000 bez dachu nad głową.
23. Huragan nad Stanami Zjednoczonymi — około 500 zabitych, ponad 300 milionów dolarów strat.

PAŹDZIERNIK

6. Wybuch gazu na kopalni „Jehabai” w Hakkaido (Japonia) — 159 zabitych.

14. Tajfun nad południową Japonią — 453 zabitych, 592 rannych, 35.000 bez dachu nad głową.
28. Olbrzymi pożar w domu towarowym „Nouvelles Galeries” w Marsylii. — ponad 70 zabitych, 300 milionów franków strat.

LISTOPAD

5. Pożar w fotograficznym atelier w Oslo — 30 zabitych.
23. Pożar wskutek krótkiego spiecia w Weisstein (śląsk Dolny) — 22 zabitych.

GRUDZIEŃ

5. Zatonał grecki statek „Akti” — 17 osób utonęło.
5 — W porcie gdańskim zatonał polski statek handlowy „Tczew” — 2 osoby utonęły.
19. Zderzenie pociągów pod Minas Geraes (Brazylia). — ponad 60 zabitych, 60 rannych.
22. Wykołał się pociąg w pobliżu Vera Cruz (Meksyk) — ponad 40 zabitych.
24. Olbrzymia katastrofa kolejowa między Frececi i Etuda (Rumunia) — ponad 100 zabitych i około 255 rannych.
25. Masowe zatrucie gazem w szpitalu w Pradze — 3 osoby poniosły śmierć, 19 niebezpiecznie zatrutych.
28. Pożar zamku księcia Radziwiłła w Nieświeżu.

3 i 4 lampowe odbiorniki sieciowe i bateryjne
od 160 do 270 zł. got. spłaty do 15 miesięcy.

Bilans dziejowy ubiegłego roku

Zmienione granice państw Europy

Rok 1938 zmienił granice państw Europy. Nie jeden raz groza wojny światowej zawisła nad narodami obu kontynentów. Zbiłansujmy wydarzenia ubiegłego roku, zobaczmy jak się chronologicznie rozwijały wypadki w Europie.

Styczeń ubiegłego roku rozpoczął się burzliwie od gwałtownych walk w Hiszpanii o Teruel. Równocześnie na Dalekim Wschodzie Chiny krwawiły w walce o Hankau.

14 stycznia przynosi przesilenie we Francji. Ustępuje premier Chautemps, aby 18 utworzył nowy gabinet przy poparciu socjalistów.

Również 14 stycznia minister Beck bawił z dyplomatyczną wizytą w Berlinie.

Ostatni dzień stycznia przynosi Holandii miłą nowinę o narodzinach córki księżniczki Juliany Holenderskiej.

10 luty ustąpienie gabinetu Rumunii Gogi. Po okresie ostrych wystąpień antyżydowskich następują dni gorących rozgrywek wewnętrznych zakończonych po ustąpieniu Gogi uformowaniem gabinetu Patriarchy Mirona Christea.

12 luty przynosi zapowiedź wielkich wydarzeń w Austrii. W Berchtesgaden następuje spotkanie Hitlera i kanclerza Austrii Schuschnigga.

16 lutego zmiana gabinetu w Austrii. Kanclerzem jest Schuschnigg, ministrem spraw wewnętrznych hitlerowiec dr. Seyss Inquart.

20 luty ustąpienie argielskiego ministra spraw zagranicznych Edena, następcą zostaje lord Halifax. Jest to zasadnicza zmiana linii polityki zagranicznej.

Marzec upływa pod znakiem „anschlusu” Austrii.

Podczas gdy Niemcy przygotowują Anschluss, we Francji trwają walki polityczne. 10 marca ustępuje Chautemps, tworzy się gabinet frontu ludowego pod kierownictwem Leona Bluma.

11 marca przewrót w Austrii. Władzę obejmuje Seyss Inquart. 12 marca wojska niemieckie wkroczyły do Austrii. 13 marca „zjednoczenie” Austrii z Niemcami. Anschluss dokonany. Słynna wymlana depeza Hitlera — Mussolini. W połowie marca po zabójstwie kaprala Serafina pod Marcinkami zatarg Polaki z Litwą, zakończony nawiązaniem stosunków dyplomatycznych 19 marca.

Kwiecień. Po wypadkach niemiecko - austriackich we Francji zwrot przeciw gabinetowi folkfrontowemu. Blum ustępuje. 8-go kwietnia nowy gabinet Daladier. W Niemczech 10-go kwietnia wybory do Reichstagu — 99,6 proc. głosujących, 99,08 proc. głosów ważnych na liście Hitlera. W Hiszpanii 15 kwietnia wojska narodo-

we zdobyły Vinaros przecinając połączenie Walencji z Barceloną.

16 kwietnia przynosi angielsko-włoski pakt w Rzymie. Niemcy tymczasem zagospodarowują się w b. Austrii wprowadzając 24-go kwietnia nowy podział administracyjny.

Maj rozpoczyna podróż Hitlera do Włoch. Serdeczne przyjęcie i mowy Duce i Führera umacniają oś Berlin — Rzym. Po triumfalnym powrocie Hitlera 10-go maja Europa interesuje się wewnętrznymi wypadkami w Belgii, gdzie 15-go kwietnia tworzy gabinet Spaak, i na Węgrzech, gdzie powstaje gabinet dr. V. Imredy.

Pod koniec maja rozpoczynają się wybory samorządowe w Czechosłowacji. W Sudetach rozpoczynają się ostre starcia pomiędzy Niemcami sudeckimi i Czechami.

W czerwcu trwa dalszy etap wyborów w Czechosłowacji, zakończony sukcesem partii Heineleina w Sudetach.

Sensacją lipca jest przyjazd angielskiej pary królewskiej do Paryża — 19 lipca. Jest to odpowiedź na wizytę Hitlera w Rzymie — zacieśnienie osi Paryż — Londyn.

Sierpień nie przynosi sensacji politycznych. Uwagę Europy zwraca w tym miesiącu pobyt re-

genta Horthy w towarzystwie małżonki w Niemczech.

Wrzesień — to miesiąc wstrząsów w Europie. Rozpoczyna się wielka manifestacja sił niemieckiego hitlerysty w Norymberdze 5 — 12 września. 13 — zaburzenia w Czechosłowacji. Heinelein wysuwa żądania Niemców sudeckich. Nad Europą wisi groza wojny. 15 września wizyta Chamberlaina w Niemczech — Rozmowa z Hitlerem. Tegoż dnia proklamacja Heineleina. 17 — powstanie niemieckiego korpusu sudeckiego; 22 — gabinet Syrovyego w Czechosłowacji, 26 — mowa Hitlera; 29 września zjazd Mussoliniego, Chamberlaina i Daladier w Monachium. 30 — ustalenie warunków zajęcia Sudetów przez Niemcy.

Październik 1 — 10 Niemcy zajmują Sudety. 5 października ustępuje Benesz. 2 października wojska polskie wkraczają na Śląsk Zaolzański.

Listopad: 2 von Ribbentrop i Ciano przyznają Węgrom Koszyce, Munkacz i Ungwar.

7 listopada zamordowanie von Ratha w Paryżu przez żyda Grünspana. Zarządzenia antyżydowskie w Niemczech.

W Turcji śmierć Atatürka, generał Ismet Inonu wybrany

prezydentem Turcji.

16 listopada wspólna oświadczenie włosko - angielskie w Rzymie.

30 listopada dr. Emil Hacha wybrany prezydentem Czechosłowacji. W Rumunii przywódca „Żelaznej Gwardii” Codreanu rozstrzelany.

Grudzień: Wspólne oświadczenie min. Francji Bonnetta i min. Niemiec Ribbentropa w Paryżu — 6 grudnia.

11-go grudnia wybory w Kłajpedzie. Sukces Niemców.

Rok kończy się nową ofensywą gen. Franco w Hiszpanii.

Czy równowaga Europy, w imię której zmieniano granice państw, zostanie w roku przyszłym zachowana — przyszłość pokaże.

Grudzień przyniósł ostry zatarg włosko - francuski na tle kolonialnym. Doszło do gwałtownych demonstracji.

Nowy Rok zastanie stosunki włosko - francuskie mocno zaognione.

Nie pisaliśmy jeszcze o państwie „ponurej anegdota”, jak nazwał ktoś Sowietów. — Tam przez cały rok trwała tragiczna czystka. Najwybitniejsi wojskowi zginęli pod zarzutem zdrady stanu. Czystki tej nie przerwał nawet zatarg sowiecko - japoński, który poważnie groził wojną.

Zła przemiana materii przyspiesza starość

Zanieczyszczona krew wskutek złej przemiany materii może powodować szereg rozmaitych dolegliwości, bóle artretyczne, łamane w kościach, bóle głowy, podnerwowanie, wzdęcia, odbijania, bóle w wątrobie, niesmak w ustach, brak apetytu, swędzenie skóry, skłonność do obrzęków, plamy i wyrzuty na skórze skłonność do tyfoida, mdłości, język obłożony. Choroby złej przemiany materii niszczą organizm i przyspieszają starość. Racja-

nalna, zgodna z naturą kuracja jest normowaniem czynności wątroby i nerek. Dwudziestoletnie doświadczenie wykazało, że w chorobach na tle złej przemiany materii, chronicznego zaparcia, kamieniach żółciowych, żółtaczce, artretyzmie na zastosowanie „Cholekinaza” H. Niemojewskiego. Broszury bezpłatnie wysyła Laboratorium Fizj. - chemiczne Cholekinaza H. Niemojewskiego Warszawa, Nowy Świat 5 oraz apteki i sklepy apteczne.

Należy przedłużyć okres Obniżki składek ubezpieczeniowych

W dniu 30 marca 1939 r. traci moc obowiązującą ustawa o czasowym obniżeniu składek za ubezpieczenia społeczne, która miała na celu zwiększenie siły nabywczej szerokiej warstwy ludności. Okres składek ulgowych, rozpoczęty z początkiem 1938 r. miał być również wykorzystany do przeprowadzenia prac nad reformą obecnego systemu ubezpieczeń społecznych, jednak spawa ta nie posunęła się naprzód.

Zw. Izb Przem. Handl. zwrócił się do Min. Opieki Społ. z wnioskiem o przedłużenie okresu obniżki składek ubezpieczeniowych do dnia 31 marca 1940 r. przy czym do tego terminu powinna już być przeprowadzona reforma systemu ubezpieczeń społecz-

nych. Za przedłużeniem o dalszy rok obniżki składek przemawia fakt, iż zarządzenia wyjątkowe, zwiększające obciążenia z tytułu podniesienia norm podatku dochodowego i wprowadzenia podatku specjalnego nie zostały dotychczas cofnięte, a związane z tym uciążliwymi obciążeniami zostały nadal utrzymywane.

Powrót w chwili obecnej do poziomu składek z przed 1. I. 1936 r. przyniósłby życiowy gospodarczym i światu pracy zwiększenie ciężarów z tytułu ubezpieczeń społecznych, nie usuwając podnoszonych obaw co do możliwości wywiązania się w przyszłości z obowiązków długoterminowych z ich obowiązków ustawowych.

Unikniesz kłopotów zaopatrując swój samochód w szyby nierzaprzyskujące się firmy Fr. KOCEWA i St. KOSIŃSKI

Szyby uznane zostały przez Władze
WARSZAWA, CHMIELNA 58, telefon 268 - 29

3 lata więzienia za świętokradztwo

Przed sądem okręgowym w Tarnowie na sesji wyjazdowej w Brzesku stanął Wojciech Kuźma pod zarzutem dokonania włamania do kościoła parafialnego w Wojakowie oraz Ignacy Kołodziej, oskarżony o przechowywanie

skradzionych przedmiotów kultury religijnej.

Kuźma skazany został za świętokradztwo na 3 lata więzienia, Kołodziej zaś skazano na 4 miesiące aresztu.

Ułatwienie dla pań domu

Ukazało się wydawnictwo, które niewątpliwie ułatwi mieszkankom Stolicy administrację ich własnego gospodarstwa.

Ułożenie budżetu domowego, rozplanowanie wydatków, systematyczne prowadzenie rachunków — oto sprawy zasadnicze, umożliwiające w ogromnym stopniu nie tylko t. zw. „zwiazanie końca z końcem”, ale nawet i zaoszczędzenie pokątnych sum.

Podręcznik p. t. „Budżet i Rachunkowość domowa” wydany nakładem K. K. O. m. st. Warszawy, przy ulicy Traugutta Nr. 5, oraz w Oddziałach: Bielańska 8, Targowa 65, Bagatela 14 i Wolska 6.

Przystępna cena — bo podręcznik kosztuje zaledwie 20 groszy — daje możliwość zaopatrzenia się w to bardzo praktyczne wydawnictwo każdej Warszawie.

Nabyć je można w Centrali K. K. O. m. st. Warszawy, przy ulicy Traugutta Nr. 5, oraz w Oddziałach: Bielańska 8, Targowa 65, Bagatela 14 i Wolska 6.

ORYGINALNE
NAJOSZCZEDNIEJSZE
NIEDOSIĄGNIĘCIE

TYLKO
FRANCJISKA JAWOROWSKIEGO
WARSZAWA TEL. 11-36-54

O wyłączenie sędziów-masonów

Sensacyjny wniosek adw. Kurcyusza wywołał wielkie poruszenie w kołach sądowych

Wielką sensację w kołach sądowych i adwokackich wywołał wniosek postawiony przez adw. Kurcyusza o wyłączenie z kompletu sędziowskiego 2 sędziów masonów należących do rozwiązanego ostatnio łoża „Leopolis Bnei Brith”.

To sprawę przedstawia się następująco: W sądzie okręgowym we Lwowie toczy się od dłuższego czasu sprawa inż. Stanisława Szczepanowskiego przeciwko 3 firmom należącym do koncernu naftowego „Małopolska” o odszkodowanie w kwocie miliona złotych za nadużycie patentu w urządzeniach wiertniczych.

W komplecie sędziowskim mającym rozstrzygnąć tę sprawę zasiadli m. in.: sędzia Weichert i sędzia Rudolf Huebel, b. człon-

kowie rozwiązanego organizacji masonskiej. Do tej samej łoży masonskiej, jak się okazało należeli pełnomocnik pozwanych firm adwokat Parnas oraz członkowie zarządu tych firm: dr. Janasz Herszdörfer, dr. Wiesenberga oraz M. Freund i inni.

W motywach wniosku pełnomocnik St. Szczepanowskiego, adw. Jerzy Kurcyusz pisze, że jeden z punktów statutu łoży nakazuje wszystkim „braciom” nieść sobie wzajemnie pomoc we wszystkich wypadkach.

Każdy wstępujący do łoży składał przysięgę masonską, iż będzie przestrzegał praw i zwyczajów panujących w łoży i że nigdy, nawet po wystąpieniu z łoży lub jej rozwiązaniu, nie zdradzi tajemnic swego zakonu, i nigdy

przeciw obowiązującym prawom łoży nie wystąpi.

Jak się dowiadujemy, po złożeniu wniosku adw. Kurcyusza sędziowie Weichert i Huebel wniesli do sądu o wyłączenie ich z kompletu sędziowskiego.

Należy zaznaczyć, że wniosek o wyłączenie sędziów b. masonów jest w praktyce sędziowskiej bez precedensu i może mieć niezwykle ważne następstwa.

W BYDGOSZCZY

zaprenumerować „ABC” można u p. Koniecznego Jana, ul. 3 Maja 20. Telef. 23-39. Przyjmuje również ogłoszenia po cenach normalnych. Doręczenie do domów.